

Mänttä-Vilppulan yläkoulujen toimintamalli koulupoissaoloihin

Oppilaan poissaolot peruskoulussa

- Luvan poissaoloon myöntää opettaja (enintään 3 pv) tai rehtori (yli 3 pv). Huoltaja ei voi myöntää lapselleen poissaololupaa (PoL 26§, 35§).
- Lähtökohtaisesti perheen lomamatkat järjestetään koulujen loma-aikoina.
- Poissaolot voivat olla indikaattori erilaisista haasteista (esim. liittyen kouluun/oppimiseen, koulumatkaan, kaverisuhteisiin, terveydentilaan tai perhetilanteeseen)
- Koulun aikuisten tehtävä on tukea tasapuolisesti jokaista oppilasta tämän kasvussa ja kehityksessä kohti hyvää aikuisuutta.
- Paljon koulusta poissaoleva lapsi tarvitsee usein koko kouluyhteisön tukea. Hänelle tulee antaa aikaa ja tilaa tulla uudelleen yhteisön jäseneksi, mahdollisuus tulla kuulluksi ja tuntea, että hänestä välitetään. Runsaat poissaolot haittaavat koulutyötä syystä riippumatta.
- Varhaisen puuttumisen avulla on todennäköisempää, että oppilaan tilannetta voidaan auttaa ja suunta saada käännettyä
- **Poissaolojen seurannan toimivuus edellyttää sekä kodin että koulun sitoutumista asian hoitamiseen, selkeitä pelisääntöjä ja koko kouluyhteisön ennalta ehkäisevää toimintaa.**

”Miksi puuttuminen voi olla hankalaa?”

- Opetushenkilöstö kokee usein vaikeana puuttua poissaoloihin, kun huoltaja on hyväksynyt poissaolot Wilmassa tai taustalla on oppilaan kokemaa fyysistä oireita tai sairautta.
- Poissaoloihin puuttuminen voi olla vaikeaa, jos huoltaja ei tunnista ongelmaa eikä lähde yhteistyöhön.
- Huoltajille ja oppilaille tieto matalasta puuttumiskynnyksestä Wilman kautta ja vanhempainilloissa. Huoltajille tulee korostaa heidän rooliaan tukeaan lastensa koulunkäyntiin, jotta koulusta ei jäätäisi pois kevyin perustein. Tiedotus ja selkeä malli tuovat myös ennaltaehkäisevää vaikutusta.

TOIMENPIDEMALLI

1. Yhteistyö huoltajan kanssa

- Huoltaja on aina velvollinen ilmoittamaan koululle lapsen poissaolon syyn ja keston mahdollisimman pian. Mikäli ilmoitusta ei tule, luokanopettaja tai -valvoja on yhteydessä huoltajaan viimeistään kolmantena poissaolopäivänä. Mikäli poissaoloa ei ole selvitetty kahden viikon kuluessa, merkitään poissaolo luvattomaksi.
- Jos poissaolon syy on etukäteen tiedossa, huoltaja anoo oppilaalle hyvissä ajoin poissaololupaa: enintään 3 vrk luokanopettajalta tai -valvojalta, enemmän kuin 3 vrk koulun rehtorilta.
- Oppilaan ja huoltajan velvollisuus on ottaa selvälle tehtävät poissaolon ajalta ja huolehtia siitä, että poissaolojakson jälkeen tehtävät on suoritettu annettujen ohjeiden mukaisesti.

2. Koulupoissaoloihin puuttumisen portaat

Ennalta ehkäisevä toiminta

Yhteisöllisen opiskeluhuollon keinoin lisätään oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Sujuva yhteistyö kodin ja koulun välillä. **Oppilaiden läsnäoloa koulussa seurataan systemaattisesti ja jatkuvasti.**

Kaikki poissaolot merkitään Wilmaan. Huoltaja voi merkitä poissaolon luvattomaksi tai sairauspoissaoloksi.

Kaikki muut luvalliset poissaolot tulee selvittää aineenopettajan tai luokanohjaajan kautta.

Yli kaksi viikkoa selvittämättöminä olevat poissaolot merkitään luvattomiksi.

Huoli puheeksi

Oppilaan poissaoloista herää huoli kotona tai koulussa. Luokanohjaaja keskustelee asiasta oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin ja sopii mahdollisesta yhteydenotosta oppialashuollon työntekijään (esimerkiksi koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi tai koululääkäri).

Perusteellinen kartoitus (poissaoloja yli 30 tuntia)

Jos tilanne ei korjaannu selvittelyn ja puhelinkeskustelun jälkeen, luokanohjaaja kutsuu koolle palaverin, jossa kootaan yhteen ne toimijat, jotka oppilas ja hänen huoltajansa arvioivat tarpeellisiksi oppilaan ja koulunkäynnin tukemisessa. Pohditaan myös, ketkä muuta toimijat voisivat tukea oppilasta (oppilashuollon henkilöstö). Tarvittaessa voidaan muodostaa monialainen asiantuntijaryhmä, joka sopii tukitoimista ja seurannasta yhdessä. Koulun tukitoimet mietitään.

Yhteistyö sosiaalitoimen ja tarvittaessa nuorisotiimin kanssa (poissaoloja yli 60 tuntia)

Tarvittaessa kutsutaan mukaan koulun ulkopuolisia toimijoita moniammatilliseen yhteistyöhön ja pohditaan puuttumisen keinoja. Sovitaan yhdessä, miten oppilaan tilanteen etenemistä seurataan. Sovitaan myös seurantapalaveriajankohta ja vastuuhenkilö oppilaan asioissa. Hyödynnetään koulun ulkopuolisten tahojen konsultaatiot ja yhteistyö. Koulun tukitoimet mietitään.

Mikäli tukitoimet ja seurantapalaverit eivät auta ja poissaolot jatkuvat (**poissaoloja yli 90 tuntia**), tehdään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus konsultaation pohjalta. Koulu on tässä vaiheessa selvittänyt poissaolojen syitä omalta osaltaan ja käyttänyt tukitoimia monipuolisesti. Lastensuojeluilmoituksen pohjana on huoli poissaolojen aiheuttamasta syrjäytymisriskistä ja normaalin kehityksen ja koulunkäynnin vaarantumisesta. Ilmoituksessa mainitaan koulussa jo tehdyt kartoitukset, tukitoimet sekä huoltajien kanssa tehty yhteistyö.

Koollekutsujan ohje monialaisen asiantuntijaryhmän koolle kutsumiseen

- Koollekutsuja (usein luokanohjaaja) on yhteydessä huoltajaan (PoL 31a§)
- Koollekutsuja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän ja huolehtii, että tapaamiseen on kutsuttu myös muut tarvittavat yksilöllisen opiskeluhuollon tahot (kuraattori, terveydenhoitaja) ja tarvittaessa muut yhteistyötahot (esim. etsivä nuorisotyö, sosiaalitoimi, perheneuvola)
- Koollekutsuja huolehtii siitä, että monialaiseen asiantuntijaryhmän tapaamiseen osallistuu myös oppilas ja huoltaja.

- Koollekutsuja huolehtii, että oppilashuoltolomakkeet ovat mukana monialaisen asiantuntijaryhmän tapaamisessa ja että ne ovat asianmukaisesti täytetty (suostumuslomake ja oppilashuoltokertomus).
- Mikäli oppilaan poissaolojen määrä ylittää 20 % pidetyistä oppiaineen tunneista, selvitetään, mitä tukitoimia tarvitaan, jotta oppilas saavuttaa opetussuunnitelmassa määritellyt tavoitteet.
- Tässä yhteydessä monialainen asiantuntijaryhmä arvioi myös oppilaan pedagogisen tuen tarpeen.

HUOMIO:

Poissaolojen tuntimäärät ovat ohjeellisia: vaikka poissaolotunteja olisi alle näiden ohjeellisten rajojen, mutta opetushenkilöstöllä on huolta lapsen tilanteesta, tulee oppilaan asiassa kutsua koolle monialainen asiantuntijaryhmä.

Epäselvät ja luvattomat poissaolot

- Mikäli ilmoitetut poissaolon syyt ovat epäselviä, siirrytään luvattoman poissaolon toimenpidemalliin.
- Epäselväksi poissaoloksi katsotaan esim. tapaus, kun sairaaksi ilmoitettu oppilas osallistuu poissaolon aikana kouluajan ulkopuolella muihin yleisiin tilaisuuksiin, liikkuu aktiivisesti kodin ulkopuolella tai jos poissaolot toistuvasti ”kuitataan” huoltajien toimesta.

Oppilaan luvattomat poissaolot peruskoulussa

Luvan poissaoloon myöntää opettaja (enintään 3 pv) tai rehtori (yli 3 pv). Huoltaja ei voi myöntää lapselleen poissaololupaa (PoL 26§, 35§).

Luvatun poissaolo

- Luokanohjaaja on yhteydessä huoltajaan (PoL 36a§).
- Jos oppilas on poissa koulusta luvattomasti, seuraamuksena on enintään 2 tuntia jälki-istuntoa (PoL 36§).
- Koulu voi järjestää poissaolosta johtuen tukitunnin (esimerkiksi läksyparkki), mikäli katsoo sen tarpeelliseksi.
- Koulu ilmoittaa tukitunnin ajankohdan huoltajalle ja tämän tehtävä on huolehtia lapsi tukitunnille.

Toistuva luvatun poissaolo

- Huoltaja kutsutaan koululle monialaisen asiantuntijaryhmän tapaamiseen (PoL 31a§).
- Monialaisen asiantuntijaryhmän kutsuu koolle luokanohjaaja
- Monialaiseen asiantuntijaryhmään kutsutaan rehtori, oppilas, huoltaja, luokanohjaaja, kuraattori ja terveydenhoitaja. Tarpeen mukaan myös opo tai erityisopettaja.
- Monialaisessa asiantuntijaryhmässä sovitaan poissaolojen seurannasta ja sovitaan seurantalaveri 1-2 kk päähän ensimmäisestä monialaisesta asiantuntijaryhmästä.
- Mikäli poissaolot jatkuvat, oppilaalle annetaan kirjallinen varoitus (PoL 36§).
- Kirjallisen varoituksen jälkeen koulu voi erottaa oppilaan määrääjäksi. Koulu huolehtii koulunkäynnin tuesta erottamisen aikana (PoL 36§).

Yhteistyö huoltajan kanssa

- Koulu toimii yhteistyössä huoltajan kanssa koko prosessin ajan.
- Luokanohjaaja on velvollinen tekemään lastensuojeluilmoituksen, mikäli oppivelvollisuuden suorittaminen vaarantuu.
- Mikäli vanhemmat eivät huoltajina hoida velvollisuuttaan lapsen oppivelvollisuuden toteutumisesta, laki velvoittaa ilmoittamaan asiasta poliisille ja vaatimaan sakkorangaistusta (PoL 25§, 45§).

Toistuvat myöhästymiset

- Mikäli oppilaalla ilmenee toistuvasti myöhästymistä tunneilta, veloitetaan hänet osallistumaan läksyparkkiin, jossa oppilas suorittaa opettajan määrittämät korvaavat tehtävät valvotusti.